

Film i Glostrup Bio

Medlemsblad for Sofarækken

Nr. 78 - juni 2017

TANJA GRUNWALD
En caster i Nørregade

Glostrup Bio

Film i Glostrup Bio

Medlemsblad for

Ansvarshavende: *Arne Christensen*

Redaktør: *Holger Pedersen*
redaktionen@glostrupbio.dk

Eget tryk
Oplag: 550

Glostrup Bio

Bryggergårdsvej 2, 2600 Glostrup
Billetter: 4396 0201 / www.glostrupbio.dk

Biografleder: *Lotte Warming*,
4396 0806 / glostrupbio@glostrupbio.dk

Sofarækken

Formand : *Arne Christensen*,
Højmarksvej 14, 2600 Glostrup
4363 0664 / 4061 7180 (mobil)
formand@glostrupbio.dk
www.glostrupbio.dk/sofa

3 Formandens klumme

Tanja Grunwald

En caster i Nørregade

4 Med udsigt til Folketeatret

7 Et teaterbarn

*Alting handlede om teater
Det endte med et job på teatret*

9 Fra teaterregissør til Caster

*Et skub fra en veninde
Grunwald & datter
Another Casting Company*

12 Hvad laver en caster?

*Samarbejde omkring en opgave
Prøvefilmning
Man skal holde sig opdateret*

16 Casting til fiktionsfilm

Eksempler på casting

20 Casting af amatører

*Statister og andre amatører
Streetcasting og Facebook
Børn er vanskelige at caste
Det startede med reklamefilmene*

23 Hjemme på Frederiksberg

24 Lyset i Nørregade

Formandens Klumme

Sommerferie i biografen?

Glostrup Bio har kun lukket en håndfuld dage i løbet af året i forbindelse med jul, nytår og sankthans. I løbet af sæsonen er der desuden en halv snes koncerter og lignende, mens nogle eftermiddage er afsat til de foreninger, der er knyttet til biografen, og til opera. Man kan dermed næsten altid finde en god film i den hyggelige biograf, der for øvrigt runder 70 år 2. juledag.

Hvis du alligevel synes, der er lidt mere stille omkring biografen i sommerperioden, skyldes det måske, at foreningerne holder pause. Ingen koncerter, filmklubber og operaer. Foreningerne og de aktive forbereder sig på den nye sæson, som helst skal byde på lige så gode oplevelser som tidligere år. Mindst.

Glostrup Filmklub for Børn og Unge indleder sin 14. sæson i starten af september, og i løbet af august kan du gå ind og se programmet og tegne medlemskab. Der er film for bl.a. "spirer", "mini", "kids" og "junior". Fra 3 år og op.

BogartBio går 22. oktober ind i sin 4. sæson. Klubben viser for sine medlemmer seks gode film, der er foreslået af medlemmerne. Film, der ikke mere kan ses i bioograferne. Til generalforsamlingen vises en ekstra (med *Humphrey Bogart*).

Foreningen Glostrup Kulturhus fordrer ikke medlemskab. Der er billetsalg til koncerter mv. Oplevelserne strækker sig fra rock til kirkekoncerter, og programmet er snart klar til anden sæson, der starter i september.

OperaBio er ikke en forening, men drives af *Sofarækken*. Sæsonen slutter 25. juni med *Rosenkavaleren* og et glas "champagne". Den første af næste sæsons 10 fantastiske operaer vises 12. november.

Alle disse aktiviteter kræver en masse frivillige. Det er oftest *Sofarækkens* frivillige, der også påtager sig opgaver i foreningerne. Hvis du kunne tænke dig at arbejde som frivillig, kan du kontakte biografen og eventuelt komme til en snak og se, hvordan det foregår. Aktuelt kunne der sagtens bruges flere frivillige i billetsalget og kiosken. Det kan også være, du har nogle specielle kompetencer, du kan udfolde i *Sofarækken* og foreningerne. Vi har det travlt - og hyggeligt.

Sidst, men ikke mindst: God sommer!

Arne Christensen

Tanja Grunwald

En caster i Nørregade

Med udsigt til Folketeatret

Midt på *Nørregade* og lige overfor *Folketeatret* finder jeg adressen. Inde i porten står et skilt med en pil og teksten: "*Casting denne vej*".

På første sal finder jeg en stor lejlighed, der faktisk kun består af ét meget stort fællesrum samt et par studier, hvor der fotograferes og prøvefilmes.

Faktisk er der tale om hele tre firmaer under fællesbetegnelsen *Another Casting Company*. De tre castere, eller rettere *Casting Directors*, der holder til her med deres assistenter, hedder *Stine Brüel*, *Saskia Fahlsten* og *Tanja Grunwald*.

Stine Brüel,
Saskia Fahlsten
og *Tanja Grunwald*.

Billedet er fra deres fælles *Facebook*-side, hvor de ofte finder emner til deres casting.

**Another
Casting
Company**
© **Tanja
Grunwald**.

Fra kontoret er der udsigt til *Folketeatret* lige overfor. Her spiller man *Sarah*, et stykke om den legendariske franske skuespiller, *Sarah Bernhardt*, med *Preben Christensen* og *Ghita Nørby*. Sidstnævnte har 60-års skuespillerjubilæum. Alting her ånder af film og teater, og *Tanja Grunwald* har da også været i de miljøer hele sit liv. Den første del af hendes liv handlede om teater, mens de seneste 20 år har handlet om film.

Vi starter interviewet ved hendes store skrivebord. Der er normalt en livlig trafik af såvel professionelle skuespillere som statister, der – måske – skal med i en film eller en reklamefilm. Derfor afgør *Tanja* snart, at vi skal trække ind i et lille ledigt filmstudie, hvor der er mere fred og ro.

Tanja Grunwald udstråler energi og travlhed, men da vi går i gang, er hun yderst fokuseret, underholdende – og meget charmerende. Hun er tydeligvis et af de mennesker, der har fundet sin rette hylde i tilværelsen. Midt i livet og i en hverdag fyldt med mennesker.

Jeg udleverer bogen om biograferne i *Glostrup* og en håndfuld medlemsblade. Hun kender alle de interviewede – de fleste personligt.

Et af medlemsbladene er med *Ellen Hillingsø*, der var med i forestillingen *3x-Beckett*, der havde stor succes på *Østre Gasværk* for nyligt. Stykket kommer op igen nogle enkelte gange i juni. *Ellen Hillingsø* lavede en virkelig flot præstation, fortæller hun, men det er op til mig at komme ind på, at hendes 82-årige far også havde succes både som skuespiller og som instruktør. Han hedder *Morten Grunwald*. Det stykke syntes hun, jeg skulle se at få set!

Jeg gik lige hjem og bestilte billetter.

Jeg har forberedt et oplæg, som vi ikke behøver at følge slavisk. Jeg er jo ikke journalist, så jeg er nødt til at være godt forberedt.

Det er sjovt, for jeg lavede engang et interview til en tv-station i USA. De havde været inde på IMDb (en amerikansk hjemmeside med alt om film og filmmennesker /Red.) og set, at jeg havde lavet noget med *Thomas Vinterberg* og sådan noget. De havde lavet så god en research, at jeg simpelthen ikke kunne huske, at jeg havde castet det alt sammen (ler hjerteligt).

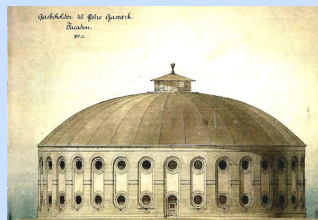
Du har jo researchet grundigt, kan jeg se, men der er såmænd nok også noget af det, jeg har glemt.

Tanja Marie Grundwald er født i 1968. Hendes mor er *Lily Weiding* (født 1924), en af Danmarks fineste skuespillere gennem generationer. *Tanjas* to halvøstres far er *Mogens Wieth*, der døde som 42-årig i 1962. *Xenia Wieth* er uddannet som journalist, og *Julie Wieth* er skuespiller. Hun assisterer nu *Tanja* og de to andre castere, især i forbindelse med prøvefilm og den slags.

Tanjas far er *Morten Grunwald*, der er en dynamisk kombination af teaterdirektør, instruktør og skuespiller. Da *Tanja* var tre år, tog *Morten Grunwald* initiativ til det lille eksperimenterende teater på strøget, *Bristol Teatret*, som han drev fra 1971 til 1980. Derefter blev han direktør for *Betty Nansen Teatret* i årene 1980-92.

Han fik den geniale idé at omdanne *Martin Nyrops* gasbeholder fra 1883 til et fantastisk teaterum, der muliggjorde en ganske særlig scenografi til store opsætninger. Han var direktør for *Østre Gasværk* 1989-98.

Martin Nyrops originale tegning
© Københavns Stadsarkiv

Et teaterbarn

Alting handlede om teater

Det er vel ikke at tage munden for fuld at kalde dig et rigtigt teaterbarn? Din mor, *Lily Weiding*, sprang ind på scenen som 17-årig i 1941 og 66 år senere – altså i 2007 – så vi hende i *Betty Nansens* opsætning af *Strindbergs Et Drømmespil*. En anmelder (*Gregers Dirckinck-Holmfeld*) skrev: "... en bedårende *Lily Weiding* som portnerkone, åndeløst administrerende sine præcise virkemidler. Skuespilkunst af guld, der er fremragende udnyttet af *Katrine Wiedemann*".

De tre fra *Olsen Banden*, *Morten Grunwald*, *Poul Bundgaard* og *Ove Sprogøe* havde succes i *Samuel Becketts Mens Vi Venter på Godot* i 1976.

Bristol Teatret © Jørn Freddie

Det var en meget fin forestilling, og hun var rigtig glad for rollen. Jeg mener, at det var sidste gang, hun stod på en teaterscene.

Hun er 92 nu, men har det fortsat godt, må man sige. Min far er 82, og han er fortsat aktiv på mange måder. De klarer sig selv, og det er da ret godt gået, synes jeg.

Jeg har forhåbentligt fået nogle gode gener.

Da du var 3 år gammel, startede din far Bristol Teatret på Strøget.

Ja, jeg var meget lille, men jeg var altid med på teatret og var på den måde tidligt en del af en voksen-verden.

Begge mine forældre var meget arbejdsomme, og de opholdt sig en stor del af deres tid på teatret.

Hver lørdag spiste vi sammen efter teatret, men ellers spiste vi børn sjældent sammen med vores forældre dengang.

Jeg har også været med mine forældre på mange udlandsrejser. Vi var i *New York* en gang om året, hvor vi så en masse teater, så de kunne finde ud af, hvad de eventuelt skulle have med hjem til teatret. Jeg har været med, fra jeg var 7, og har været i *New York* 7-8 gange med dem. Jeg har set *Al Pacino*, *Madonna* og en masse andre berømteder. Vi fik der på *Broadway* sat barren for, hvad godt teater er.

Det var spændende, men nogen gange fald jeg vist i søvn, hvis der ikke skete nok på scenen.

Det endte med et job på teatret

Fik du en anden uddannelse inden det blev teater alt sammen – og senere casting til film?

Kun Hf! Jeg gik ud af 10. klasse og arbejdede nogle år, før jeg tog min Hf-eksamen. Og du får ikke mit gennemsnit at vide (ler).

Jeg har aldrig kunnet sidde stille ret lang tid ad gangen.

Jeg var regissør på min fars teatre, først på *Betty Nansen* og til sidst *Østre Gasværk*. Det handlede om at finde regi, stille op, starte forestillingen og trække i tæppet. Hver aften. Det fortsatte jeg med, indtil jeg gik på barsel med min anden søn, hvorefter jeg ved et tilfælde blev caster.

I 1869 byggedes *Frederiksberg Morskabsteater* på en adresse, hvor der fra 1857 havde været et stort musiksted med udskænkning. Teatret skiftede navn mange gange, indtil *Morten Grunwald* valgte at kalde det op efter teatrets hidtil berømteste direktør, *Betty Nansen*.

Et enkelt sted er du krediteret som skuespiller, men den vej gik du ikke?

Nej, jeg er ikke skuespiller! (ler hjerteligt). I forbindelse med nogle af de ting, jeg har castet, er det da sket, at nogen har spurgt, om jeg ikke lige kunne springe ind, hvor de manglede en til en mindre ting. Det er da været meget sjovt, men jeg er meget ydmyg omkring det at spille skuespil.

Jeg er helt sikker på, at jeg valgte rigtigt, da jeg besluttede ikke at gå i mine forældres fodspor på den måde. Jeg synes også, det er alt for hårdt at være skuespiller. Det er især psykisk hårdt at skulle måles og vejes konstant.

Det er slet ikke mig.

Fra teaterregissør til caster

Grunwald & Datter

Var det her på adressen, du startede som caster tilbage i 1997?

Nej, slet ikke. Min far og jeg havde et firma, der hed *Grunwald & Datter*. Vi havde nogle lokaler sammen, hvor min far styrede sine ting, f.eks. sine foredrag og andre opgaver, mens jeg lavede min casting.

De første år castede jeg til reklamefilm.

Her er *Tanja* og *Morten Grundwald* sammen med *Preben Kristensen* til premiere på *Evita*. *Det Ny Teater*, 2014.

Ekstra Bladet
© Mogens Flindt

Uddrag af artikel i *Jyllands-Posten* 18. november 1998.

I dag er *Morten Grundwald* efter sammenlagt 27 år som teaterchef - først for *Bristol Teatret*, siden for *Betty Nansen Teatret* og til sidst for *Østre Gasværk* - for første gang blevet direktør i sit eget firma, "*Grunwald & Datter*". Det holder til i en lille toetagers lejlighed i det centrale *København*.

"*Jeg oprettede det for ikke at risikere en kold tyrker efter årene med den megen aktivitet på teatret*" indrømmer *Grunwald*, der inden for firmaets rammer vil sætte forskellige projekter i gang. Datteren *Tanja Grundwald*, der var forestillingssleder på *Les Misérables*, huserer i kælderens og ernærer sig som caster til forskellige filmproduktioner.

Grunwald holder til i stueetagen, hvor han omgiver sig med malerier, gode bøger og herlige, gamle victorianskes lædermøbler.

Et skub fra en veninde

Da jeg havde født mit andet barn, fik jeg et råd fra en veninde, som var producer på et filmselskab, der lavede reklamer.

Min barselsperiode var ved at være slut, og jeg var på udkig efter noget nyt at lave. Min mand lavede lige som mig teater. Han var scenetekniker, og jeg var regissør på *Østre Gasværk* på det tidspunkt. Vi havde begge aftenarbejde, og det passede jo elendigt med to små børn.

Min veninde sagde så, at en caster var blevet syg, og ... om det ikke var noget for mig?

Jeg sagde straks "*Det kan da godt være! Hvad handler det om?*".

Den senere meget kendte filminstruktør, *Kristian Levring*, lavede reklamefilm dengang – og var god til det. Han skulle lave en reklamefilm for *Nescafé*. I denne forbindelse skulle der bruges 20 rumforskere med slavisk udseende! Det blev så min opgave at finde dem. Det syntes jeg, var vældig sjovt og gik ind i det med krum hals.

Jeg kontaktede polske og russiske venskabsforeninger og var virkelig på gaden for at *street-caste*. Det er noget med at kontakte folk på gaden. Dengang brugte man polaroid-kameraer og fik deres telefonnummer.

Jeg fik lavet en virkelig god casting, som de blev glade for. Så var man jo ligesom inde i varmen!

Da en anden instruktør, *Kasper Wedendahl*, stod for at skulle lave en reklamefilm med sådan en "*Jesus-lignende*" sælger, der går rundt og giver tøj væk til fattige, fik jeg også denne opgave. Han vandt faktisk en pris for den reklamefilm i *Cannes*. Ligesom der er priser for spillefilm og dokumentarfilm, er der også priser for reklamefilm.

Det gav mig jo også vind i sejlene. Jeg havde slet ikke lært noget om at caste, og jeg havde heller ikke noget med audition på teatret at gøre. Det var bare at springe lige ud i det. Jeg havde overhovedet ikke selv tænkt tanken om, at det var det, jeg skulle lave. Det var bare et skub fra en veninde.

Hun er min gode veninde den dag i dag.

Another Casting Company

Og nu er I så havnet her midt i latinerkvarteret få minutter fra *Nørreport Station*. Det kan næsten ikke blive mere centralt.

Jeg holdt til på mange adresser, inden jeg kom hertil. Først havde min far og jeg kontor på *Rolfsvej* på *Frederiksberg*. Senere, da vi castere havde fundet sammen, har vi holdt til på bl.a. *Højbro Plads* og hele to steder i *Gothersgade*. *Stine* er utrolig entreprenant, og hun fandt til sidst denne dejlige adresse i *Nørregade* til os.

Fra venstre *Stine Brüel*, *Saskia Fahlsten*, *Tanja Grundwald* og stylist *Pernille Holm*. Billedet er taget ved *The True Award*-festen i 2015, hvor der blev uddelt priser for reklamefilm. *Tanja* er angiveligt iført en kjole fra *Yves Saint Laurent*.

© Ernst Tobisch

Jeg startede alene med at caste, men jeg ville gerne have nogen at samarbejde med. Først arbejdede jeg sammen med en pige, der hed *Pernille Lindberg*. Senere kom *Saskia Fahlsten* til og til sidst *Stine Brüel*.

Stine var faktisk en af de første rigtige castere i Danmark. Hun havde boet i Tyskland i nogle år, og da hun kom hjem igen, kom hun ind til os og spurgte, om vi ville have en mere med. Vi kendte hinanden, så det ville vi gerne. Det kunne jo ikke blive andet end en hård fødsel: Tre, der skulle enes – ovenikøbet kvinder!

Det fungerer rigtig fint nu, og vi er som tre søstre.

Vi har hver vores enmandsfirma. Fordi vi deler dette kontor og hjemmesiden, har vi et I/S sammen: *Another Casting Company*. Ellers er det helt lavpraktisk. Vi deler kontorfaciliteter, studier, kaffemaskine osv., men vi har hver vores kunder.

Min halvsøster, skuespilleren *Julie Wieth*, assisterer os alle tre med prøvefilmning og den slags.

Julie Wieth (født 1960) er uddannet skuespiller fra *Statens Teaterskole* og har udover skuespiller været bl.a. instruktør, dramatiker og underviser.

Scanpix © Henning Bagger

Når jeg arbejder for nogen, sender jeg fakturaen fra *Tanja Grunwald Casting*, og ikke fra *Another Casting Company*. Vi hjælper ofte hinanden, og det sker, at vi deler en opgave. Men vi arbejder fuldstændig individuelt. Jeg ville næppe selv have råd til dette kontor og al praktikken med hjemmesiden. Vi har i det hele taget meget glæde af hinanden.

Man kan ikke booke skuespillere og amatører hos jer.

Nej. Det er meget vigtigt, at vi ikke er et bureau. Dette er en uskreven lov blandt castere, fordi det ville skabe nogle ubalancer. Det skulle ikke gerne hedde sig, at vi prioriterer nogen, som vi selv kunne tjene på. Alle mennesker kan gå ind på vores hjemmeside gratis og lave en profil med beskrivelse og fotos. Vi lover dem ikke dermed noget, og vi gør heller ikke noget for at finde jobs til dem. Vi bruger arkivet, når vi selv skal finde nogen, og vi har kontakt med producenter og instruktører, der går ind i arkiverne og kigger.

Det er slet ikke dumt at ligge inde i det arkiv. Du skulle tage og lægge dig selv ind.

Jeg har faktisk prøvet at være statist sammen med min kone. Filmen hed *ID:A*, og vi tilbragte en hel weekend på *Det Kongelige Teater*. Du havde lavet casting til filmen generelt, men vi var som folkemængde inviteret direkte gennem *Zentropa*.

Hvad laver en caster?

Samarbejde omkring en opgave

En caster er jo bare sådan en man ringer til, når man skal bruge en skuespiller eller en statist. Så slår du op i kartoteket, opgiver et par navne, og venter på den næste opringning. Sådan er det ikke, vel?

Nej, ikke helt (en perlende latter)! Det handler jo om, at produceren, instruktøren og ofte også manuskriptforfatteren er trygge ved en og tror på, at man kan løse opgaven.

Min primære kontakt ved spillefilm er i reglen instruktøren, men det sker oftere og oftere, ikke mindst ved tv-serier, at processen er i fuld gang med manuskript og forberedelser, inden instruktøren overhovedet er på.

I sådanne situationer har manuskriptforfatteren et stort ord at skulle have sagt. Han kender historien bedst, og har overblikket. Den første instruktør, der kommer ind, laver sjældent hele serien, så det er her vigtigt at have manuskriptforfatteren med i hele processen.

Castere lever lidt i det skjulte og får ikke filmpriser og den slags. Ingen røde løbere og trofæer til casterne?

Nej. Nogle filmselskaber er ordentlige og nævner os castere på forteksterne. Det synes jeg er rimeligt. Jeg vil betegne en caster som en A-funktion, der er en af de vigtige forudsætninger for et godt resultat. Mange produktionsselskaber nedprioriterer kreditering af os. Jeg har da stået på en film lige over catering, selv om jeg syntes, at jeg havde gjort et stort stykke arbejde. Det kan godt være lidt en skuffelse, men det er ved at blive bedre. Kreditering betyder naturligvis noget for en, når man er selvstændig og skal holde en forretning i gang.

Man må også selv råbe op en gang imellem, for man er jo sin egen lille fisk i det store akvarium.

Er der mange professionelle castere i Danmark.

I forhold til landets størrelse er vi nok ret mange. Mange af os laver både reklame og fiktion, mens andre kun laver reklamer. Der sker meget lige nu med hensyn til fiktion, fordi der er så mange streaming-kanaler og alternative kanaler som *Netflix*, *HBO*, *Viasat*, *Kanal 5* osv. De er gået hen og er blevet ret velhavende, fordi folk i stigende omfang køber sig ret til at se dem. Nu er de begyndt at producere deres egne film og drama-serier.

Det er med til at sikre, at der er brug for alle os castere.

Du laver opgaver for *Nordisk Film*, *Zentropa*, *Nimbus* og flere andre af de største producenter. Hvorfor ansætter de egentlig ikke deres egne castere?

Det kan ikke betale sig for dem. Vi er jo et folk af freelancere, som kun skal have penge, når vi leverer noget. Jeg har aldrig hørt om fastansatte castere. De skiftende instruktører har ofte en forestilling om, hvilken caster, de helst vil samarbejde med. Så nytter det jo ikke, at der kun er én caster til rådighed.

Jeg hopper fra projekt til projekt, og nogen gange kan mine opgaver hobe sig op. Lige nu har jeg to store projekter, der ligger lige oven i hinanden.

Så hjælper *Julie* mig.

Det er ofte en længerevarende proces at lave cast til fiktion. Derfor er det heller ikke helt så godt betalt, som når det gælder reklamefilm, hvor der skal arbejdes koncentreret, men i ganske få dage. På fiktion kan det tage ret lang tid. Dette skyldes også, at skuespillerne ofte skal tage en ret stor mængde tid ud af deres kalender for at medvirke i de pågældende projekter. Og vi skal have fat i dem god tid i forvejen til prøvefilmning osv.

Prøvefilmning

Prøvefilmning og fotografering foregår her, hvor vi sidder nu, og i et andet studie, hvor *Julie* rumsterer lige nu.

En stor del af det, vi laver, er at prøvefilme skuespillerne. Vi laver som regel noget, der er relevant i forhold til den film, de eventuelt skal medvirke i. Nogle gange tager vi lidt fra manuskriptet, men det er bedre, hvis filmens manuskriptforfatter skriver en lille scene specielt til castingen. Det er især relevant ved meget tunge roller, som man ved, man skal lave meget casting på. Derved prøver vi at undgå at "skamkøre" en scene til døde.

Det må ikke være sådan, at skuespilleren ikke kan holde ud at arbejde med scenen, når det gælder den endelige optagelse. Instruktøren er som regel ikke med i første omgang, men kommer med i anden eller tredje casting ved sådanne roller.

Alle vores prøvefilm lægger vi ind i databaser, hvoraf vi har en hver. Vi kan så kigge i hinandens.

Man skal holde sig opdateret

Det handler vel meget for dig om at have en stor og aktuel viden om, hvad der er af skuespillere at tage af?

Man skal holde sig godt opdateret. Nogle tænker måske, at jeg med min baggrund i teatermiljøet har en fordel. Der er i virkeligheden meget stor forskel på teater og film. Også på spillet. Jeg har lært utroligt meget ved at stå ved en casting sammen med diverse instruktører. Man skal kunne se, hvordan spillet skal ligge – hvornår det virker sandfærdigt. Om vi tror på det?

Når du står på en scene, skal du kunne nå ned på bageste række. Man skal derfor bruge et større udtryk, som vil virke distancerende, hvis det blev brugt på film. Kameraet er jo som en røntgenmaskine. Det kan da godt være, at jeg i starten af min tid som caster trak lidt på det skuespillermiljø, som jeg kendte.

Det, jeg laver i dag, ligger langt fra det, der kaldes audition i teaterverdenen.

Med hensyn til de professionelle er *Skuespillerhåndbogen* vores bibel. Håndbogen er blevet meget bedre de senere år. Tidligere var der ét billede og lidt facts, men nu kan der lægges billedserier og videoer ind.

Det er nu ikke alle, der er lige gode til at huske at opdatere deres profiler.

Det er meget vigtigt for os at holde os ajour.

Har du lavet noget i forbindelse med udenlandske film.

Jeg har ikke arbejdet med udenlandske skuespillere til udenlandske film, men enkelte gange har jeg skaffet danskere til udenlandske film.

Jeg er med i *International Casting Directors Network (ICDN)*. Det er et fantastisk netværk. Vores årlige møder finder sted under filmfestivalen i *Berlin*. Vi er nu fire danske castere i dette netværk.

Jeg er meget knyttet til *Anja Philip* fra *Casteriet*. Hun er faktisk min værste konkurrent, men hun er også en af mine nære veninder. Vi bor altid på værelse sammen i *Berlin*. I *ICDN* møder vi castere fra hele verden, som vi kan udveksle erfaringer med og senere søge hjælp hos til noget konkret.

Casting til fiktionsfilm

Eksempler på casting

Når man på *Filminstituttets* hjemmeside kigger ned over de film og tv-serier, hvor du er krediteret for casting, er det en forbløffende masse i betragtning af de relativt få år, du har lavet fiktion. Ca. 35 spillefilm af alle genrer og et dusin tv-serier – foruden kortfilm. Din første egentlige spillefilm var *Min Søsters Børn i Ægypten* (2004). Jeg har interviewet *Benedikte Marie Hedegaard Mouritsen*, der spillede *Pusle* i den film. Hun bor for resten i *Glostrup*.

Hun og de andre børn blev castet af *Jette Termann*. Det er sjovt, at du nævner den film, fordi jeg ud over casting af de voksne faktisk fungerede som stand-in for *Lotte Andersen*.

Det var ellers ikke så stor en opgave som caster, men det var den næste film. Det var *Rumle Hammerichs* film om den unge *H.C. Andersen*: *Unge Andersen* (2005). Der castede vi virkelig meget. Ud over en masse erfarne skuespillere fandt vi faktisk en amatør, *Simon Dahl Thaulow*, til rollen som den unge *H.C. Andersen*.

Når det gælder dem, der står allerøverst på plakaten, bliver de vel ikke castet på samme måde som de mindre kendte?

De bruger jo ikke penge på at få os til at foreslå "Tordenskjolds soldater". Ofte har producenten og instruktøren meget tidligt i forløbet besluttet, hvilke stjerner, der skal spille hovedrollerne. Andre gange har de kun fundet én, og så kan det blive vores opgave at finde en, der matcher ham eller hende.

Denne kan godt være mindre kendt eller ligefrem ukendt.

Nogle gange vurderer man, at det kunne være sjovt at finde en helt ukendt. F.eks. var *Nicolai Arcels En Kongelig Affære* en virkelig sjov opgave for mig som caster. Filmen havde været så længe undervejs, at de bud, som instruktøren selv havde på rollen som kongen, faktisk var gået hen og blevet lidt for gamle til rollen.

Vi var ved at lukke hele castingen, da *Arcel* bad mig om lige at se et par stykker mere til kongens rolle.

Jeg foreslog faktisk kun én, *Mikkel Boe Følsgaard*, der dengang stadig gik på teaterskolen. Han vandt en sølvbjørn i *Berlin* foruden en *Bodil* og en *Robert* for den rolle.

Det var jo et eventyr.

Var det dig, der fandt *Alicia Vikander* til rollen som dronningen.

Desværre ikke! Det var en svensk caster, der fandt hende til os. Hun var uddannet som danser og dengang ikke kendt.

Nu er hun jo verdensstjerne og kan vælge og vrage mellem rollerne.

Mads Mikkelsen som *Struensee*, *Alicia Vikander* som dronning *Caroline Mathilde* og *Mikkel Boe Følsgaard* som kong *Christian VII*. Udsnit fra plakaten.

Zentropa © Casper Sejersen

Jeg er lidt stolt af, at det var mig, der fik *Susse Wold* til at acceptere at være den grå børnehaveleder i *Jagten* (2013). Jeg kender *Susse*, og hun har sagt til mig: "*Jeg gider ikke spille disse upper-class kvinder mere. Du skal finde noget andet til mig!*". Så ringede jeg til hende om den her rolle.

Thomas Vinterberg insisterede på at se hende i en casting. Det var hun ikke meget for, men hun gjorde det alligevel. Det blev i en stor succes.

Netop der kan det da godt være, at jeg havde en fordel af at kende hende fra teatret.

Så var der *Kollektivet* med en suveræn *Trine Dyrholm*. Bliver sådanne stjerner nogensinde castet i Danmark?

Nej, hun er af en kaliber, hvor det oftest er instruktøren, der henvender sig og fortæller om deres projekt. Så siger skuespilleren ja eller nej.

Nu skal jeg passe på, hvad jeg siger. Men det forekommer, at visse producenter og instruktører har særlig adgang til eliten af skuespillere. De kan så tage dem ned fra hylden uden måske at overveje grundigt nok, om de nu også er de helt rigtige til netop *den* rolle. Det er lidt ærgerligt, når det sker engang imellem.

Dette gælder så ikke med *Trine Dyrholm* i *Kollektivet*. Hun var fuldstændig fantastisk, og alle hendes filmpriser er yderst velfortjente. Hun er en rigtig dygtig skuespillerinde.

For producenten handler det også om at få nogle navne på plakaten, der kan sælge nogle billetter. Jeg er nu af den mening, at det i virkeligheden er meget få skuespillere, der i sig selv sælger billetter. Det handler mere om at ramme noget i tiden, som gør filmen relevant.

Kunsten er at få det hele til at gå op i en højere enhed.

En af dem, der går igen i mange af de film, du har castet for, er *Lene Marie Christensen*, som jeg skam også har haft fat i. Hun er en dejlig skuespiller i stadig vækst, synes jeg.

Ja, *Lene Marie* er skøn. Hun er for øvrigt med i en film om bokseren *Jørgen "Gamle" Hansen*, *Den Bedste Mand*, som snart har premiere. Der spiller forresten *Mikkel Boe Følsgaard* den mandlige hovedrolle.

Niels Malmros Sorg og Glæde.

Malmros havde på forhånd en idé om, hvem der skulle spille de fleste roller. Det var en meget voldsom casting, for det handlede jo om hans eget liv.

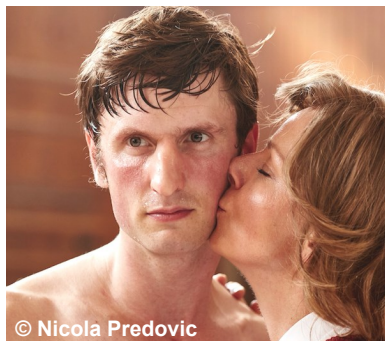
Du har castet til virkelig mange tv-serier, f.eks. *Anna Pihl*, *Lulu & Leo*, *Bankerot* og *Dicte*.

Det er rigtigt, jeg har lavet rigtig mange tv-serier, f.eks. alle afsnittene i *Dicte*. Serien blev lavet af *Miso Film*, som er en af mine rigtig gode kunder. De er meget produktive, og jeg laver rigtig spændende opgaver for dem. De er f.eks. i gang med at lave den første globale *Netflix*-serie, der bliver produceret i *Skandinavien*. Den kommer på skærmen i 2018.

Jeg kan se, der mangler noget i din ellers så komplette oversigt. Den svenske instruktør, *Ruben Østlund*, har lavet en film, der hedder *Force Majeure*, som har vundet en masse priser. Hans nye film, *The Square*, kommer forhåbentlig på *Cannes*-festivalen nu. Skuespillerne kommer fra flere lande, men danske *Claes Bang* endte med at løbe med hovedrollen.

Han har ikke lavet ret meget film før, men han blev valgt foran *Georges Clooney* og alle mulige store stjerner. *Ruben Østlund* valgte *Claes*, fordi han passede så godt til rollen. Det er da lidt sjovt, for den film vil blive vist over hele verden.

Jeg kender *Claes* personligt, og vi var ellevilde. Nogle vil mene, at han er for smuk og dermed kedelig, men det er ikke sandt.

© Nicola Predovic

© Martin Dam Kristensen

Han er ret uforgængelig. Han har fået noget alder, hvilket kan være en fordel for ham. Jeg tror, der kommer meget mere til sådan en som ham. Han har også et stort komisk talent. Det får han også lov at bruge i *The Square*.

Ruben Östlund og Tanja.

© Tanja Grunwald (Instagram)

Elisabeth Moss, Ruben Östlund og Claes Bang under indspilning af *The Square* i Göteborg.

© Tomas Ohlsson

Du har leveret til mange fantastiske film, men også til mindre gode. Kvaliteten af filmen er vel ikke dit anliggende, men derimod er du med til at sikre de rigtige rollehavende.

Der kan være mange grunde til, at jeg laver casting til de film, jeg får tilbudt. Det kan være fordi, den er produceret af et selskab, som jeg har lavet andre film for, og som jeg kan lide. Eller det kan være sammen med en instruktør, jeg kan lide at arbejde sammen med. Nogle gange synes jeg, at en given film ikke helt fortjente den succes, den fik. Og omvendt.

Casting af amatører

Statister og andre amatører

Vi har mest talt om de professionelle skuespillere, men der er der jo også alle de andre, amatørerne og statisterne. Det er vel en helt anden type opgave?

Vi finder emnerne på forskellig måde. En af måderne er via vores fælles hjemmeside. Her kan alle og enhver ganske gratis lægge deres profil og et par billeder ind. Det siger vi til mange, vi møder rundt omkring, og mange benytter sig af det. Vi kan jo ikke kontrollere egnetheden af dem, der lægger sig op.

Hvis vi piller nogen ud til f.eks. en reklamefilm eller en statistopgave, finder vi ud af, hvad de kan bruges til.

Vi gemmer alle vores prøvefilm, og kan kigge i hinandens baser. Vi har måske fundet en med et udseende, der egner sig. I basen kan vi derefter tjekke, hvordan vedkommende reagerer, når der er kamera på. Nogen har måske ikke lige-frem evner som skuespillere, men de kan have en tilstedeværelse, der virker godt foran kameraet.

Streetcasting og Facebook

Street-casting – casting på gaden.

Vi går også ud på gader og stræder og ind i relevante miljøer for at lede efter emner. Vi har udviklet en app, der gør det muligt for os at sende emner og notater direkte fra vores iPhone til vores hjemmeside.

Facebook er et vigtigt værktøj for os, når vi skal bruge specielle profiler eller mange af en bestemt kategori. Der laver vi ofte et opslag, som vi beder folk om at dele. F.eks. instruktøren *Tobias Lindholm* vil meget gerne bruge mennesker med autentiske jobs: Rigtige oberster, rigtige læger osv. De har en naturlig autoritet i det, de fremstiller i filmen. Sådanne kan bl.a. Facebook hjælpe os med at finde.

I *Krigen* (2015) af *Tobias Lindholm* benyttes kun en håndfuld professionelle skuespillere, her *Pilou Asbæk*, mens resten er tidligere udsendte soldater og flygtninge fra krigen i Afghanistan.

Lindholm benytter en nærmest dokumentarisk tilgang til at lave film, og arbejdet med *Krigen* tog 4½ år.

© Per Arnesen

Børn er vanskelige at caste

Jeg har interviewet *Bo hr. Hansen*, der skrev manuskript til filmen *Kapgang*, som du også har castet til. Også børnene?

Lige netop den film lavede jeg ikke så meget casting til, fordi det er børnene, der spiller de vigtigste roller. Det er meget vanskelig at caste børn, og det er ikke noget, jeg gør så meget.

I *Kapgang* var det *Jette Termann*, der castede børnene. *Jette* tager sig af næsten al børnecasting i *Danmark*. Hun er afsindig dygtig til netop det. Det er ikke min metier at caste børn, men jeg gør det nogle gange. Det kræver en tålmodighed af den anden verden og en masse stamina.

Som et aktuelt eksempel har jeg lige hjulpet *Ole Bornedal*, der er ved at lave en film om sangeren *John Mogensen* (*Så Længe Jeg Lever* med *Rasmus Bjerg* i hovedrollen kommer formentligt i foråret 2018 /Red.).

Bornedal skulle bruge en dreng i en stor rolle. Jeg sagde bare, at han, inden de gik i gang med en casting, skulle vide, hvem der efter min mening ville være den bedste – overhovedet. Det er den mindste af de to knægte i den barske film, *Der Kommer en Dag* (2016).

Harald Kaiser Hermann hedder han, og ham tog de. Det var ikke mig, der castede de to drenge til *Der Kommer en Dag*, men jeg ved, at drengene var gennem et halvt års casting, inden de blev valgt.

Det startede med reklamefilmene

Du startede med reklamefilmene, men det fylder ikke så meget mere?

Reklamefilm er ikke det, jeg laver mest af nu, men jeg synes faktisk, det er meget sjovt. Her er der meget stor efterspørgsel på autodidakte, der har timing og udstråling. Når sådanne amatører er i høj kurs, er det ikke bare fordi, de er meget billigere end de professionelle skuespillere. De professionelle bruges naturligvis i stor udstrækning – når der er råd til det – men ofte beder man mig finde en egnet amatør i stedet.

Jeg har talt med adskillige skuespillere, der helst ikke vil røre ved reklamefilm, fordi de mener, det kan "slide" på deres ansigt at blive forbundet med diverse produkter

Jeg kender det godt, men jeg har også kontakt med flere skuespillere, der siger, at de ikke har brug for det lige nu, men at de gerne vil kontaktes en anden gang. De har måske købt et sommerhus eller sådan noget og kan godt bruge de hurtige penge. Jeg tror, det var mere ildeset tidligere, end det er nu.

Nogen gange kan det jo ligefrem sætte gang i karrieren. Tag f.eks. *Polle fra Snavve*. Det var rigtig sjovt med disse reklamer, som faktisk var små film. Der er desværre ikke penge til at lave dem mere.

Hjemme på Frederiksberg

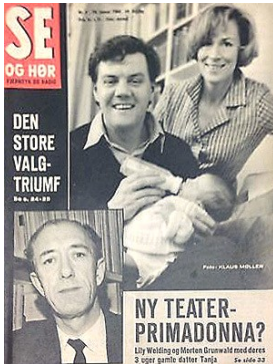
Du bor med din mand på *Frederiksberg*, og I har to sønner.

Drengene er blevet voksne og er flyttet hjemmefra. De er 20 og 23. Min mand, *Henrik Voigt*, og jeg bor i en stor lejlighed med højt til loftet, men vi flytter 1. juni til en mindre lejlighed, stadig på *Frederiksberg*. *Henrik* og jeg arbejdede som tidligere fortalt sammen på min fars teatre i sin tid. *Henrik* har også bevæget sig fra teater til film, og han er freelance producer i dag.

Du har arvet lidt af din fars kærlighed til kunst?

Jeg har været privilegeret på den måde, at jeg og mine søstre er blevet beriget med meget god kunst gennem årene i takt med, at mine forældre er flyttet til noget mindre. Jeg kan godt lide at se på det, men det er ikke noget, jeg går så meget op i som min far.

Jeg har kendt mange af kunstnerne, fordi de kom i mit barndomshjem. Den kendte gallerist, *Børge Birch*, handlede min far meget med. Det har ført til, at jeg har f.eks. *Jens Birkemose* og *Per Kirkeby* på væggen. Dog ikke oliemalerier af sidstnævnte.

Lyset i Nørregade

Tilbage er kun at få taget nogle billeder.

Mens jeg knipser løs, finder *Tanja* et videokamera og simulerer, at hun instruerer mig i en casting.

Casting i rollen som photograph?

Bagefter tager jeg et par billeder ved hendes store skrivebord.

Efter at have siddet i det lille vinduesløse studie er der lidt ovevældende at komme tilbage til det store kontor, hvor *Julie Wieth* er i gang med et eller andet.

En yngre mand sidder og venter på sin tur.

Den skarpe aprilsol skinner på *Folketeatrets* facade.

Nede i *Nørregade* bevæger trafikken sig sindigt afsted.

Tanja Grunwald er allerede i fuld gang med de ventende opgaver, da jeg tager afsked.

Hun er en meget travl dame, men når hun har givet mig en time af sin dag, er hun fuldstændig tilstede og helt opsat på, at jeg og medlemsbladets læsere skal have noget ud af interviewet. Det var en stor oplevelse at møde denne lattermilde og hårdtarbejdende ildsjæl og menneskekender.

